

EL-KIJAME / **KIJAMETSKI DAN**

Dr. Sead SELJUBAC

Sažetak

U ovom radu, autor s komentarom, predstavlja kur'ansku suru El-Kijame.

Sura El-Kijame je 31. po redosljedju objavljivanja a 75. po redosljedju u Mushafu. Govori o jednom od najvažnijih temelja vjerovanja – vjerovanju u Kijametski Dan.

Ko god je imalo svjestan u kakvom stanju živi čovjek današnjice ne može se oteti zaključku da je ovo svijet u kojem većina ljudi sve svoje odnose gradi na interesu i na kratkoročnoj osnovi. Žele brzu zaradu i kvalitetan provod. Najpoželjniji su igra i zabava. U ostvarenju željenih ciljeva ne biraju sredstva. Sve svoje nade ulažu na Ovdje i sada. Sutra i Tamo ih uopće ne zanima. O tome ne razmišljaju niti imaju ikakvu želju u tom pogledu. Vrlo je teško s njima otvoriti temu Budućeg Svijeta, a još teže ih uvjeriti u njegov neminovni i skori dolazak.

Kada čovjek iscrpi sve svoje argumente a još želi sumnjivca uvjeriti u istinitost svojih tvrdnji poseže za posljednjim adutom – zakletvom.

Kod Boga Dragog je na mnogo mjesta u Njegovom Govoru zakletva na prvom mjestu. Ona je u različitim kontekstima različita, zavisno od razloga zbog kojeg je upotrijebljena i objekta kojim se Bog Dragi zaklinje. Vrlo često je predmet zaklinjanja istovremeno i ključna riječ za nastavak Govora.

﴿١﴾ لَا أَقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿١﴾

1. **Kunem se Danom stajanja** (pred Bogom),

﴿٢﴾ وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾

2. **i kunem se dušom koja sebe kori.**

Ako su predmeti zaklinjanja Dan stajanja pred Bogom (*jevmu l-kijāme*) i duša koja sebe kori (*ennefsu l-levvāme*) onda su to i dvije glavne teme nastavka Govora u suri El-Kijame.

Čovjek koji ne vjeruje da poslije Ovog ima neki Drugi svijet ima predstavu o svom tijelu, nakon umiranja, kao o materijalu podložnom raspadanju. Meso vrlo brzo završi u probavnim organima stanovnika zemlje u koju je pokopano. Najteže se raspadaju kosti i one najduže traju. Njihovo trajanje je duže ali nije vječno. Na kraju i od njih ostane samo prah koji se stopi sa zemljom i tako nestane i posljednji trag da je tu nekada pokopano nečije tijelo. Nevjerujućem čovjeku je jako teško zamisliti da taj prah nekada u budućnosti ponovo postane ona ista cjelina koja se u njegov pretvorila, tijelo (kosti i meso) koje se na zvuk Roga, koji iz mrtvih diže, uspravlja i stoji. U neizvjesnosti i zapitanosti: otkuda ja ovdje? Na Dan ustajanja (*jevmu l-kijāme*).

E, zaklinjući se upravo tim Danom Bog Dragi tog nevjerujućeg i sumnjčavog spominje kada postavlja pitanje:

﴿٣﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ نَجْمَعُ عِظَامَهُ ﴿٣﴾

3. **Zar čovjek misli da kosti njegove nećemo sakupiti?**

U knjigama¹ je zapisano da je jedan takav sumnjivac bio i neki čovjek iz Muhammed-pejgamberova vaktā. On je tom Božijem Miljeniku jednog dana došao i zatražio da mu on, Dika svih svjetova, kaže nešto o tom, za njega „navodnom“, Danu ustajanja

iz grobova, stajanja pred Bogom i polaganja računa. Pitao ga je kad će se to dogoditi i šta će tog Dana biti. Kada mu je Pejgamber odgovorio na njegova pitanja, i o Kijametskom Danu mu kazao onoliko koliko je smatrao da je za njega dovoljno, sumnjivac (Adij b. Rebi'a) je, bez obzira na istinitost Pejgamberovih tvrdnji, izjavio kako mu, uprkos tome, ne bi povjerovao čak i kad bi sve to, tog momenta, svojim rođenim očima vidio. Nikako nije mogao da prihvati mogućnost da iz praha opet, Božijom moći, kost nastane.

Kada Bog Dragi iznosi Svoj argument onda on nije samo odgovor na sumnju nego i nuđenje daleko više od onoga što se pitanjem tražilo. Ako je sumnja iskazana prema mogućnosti da se ponovo stvore iste one kosti i sastave u isto ono tijelo koje je već hodalo po zemlji, onda Bog Dragi ne odgovara sa: „Da, ja to uistinu mogu, s lahkooćom, učiniti!“, nego nudi daleko precizniji detalj u stvaranju, prvom kao i onom kasnijem, koji, čak i iz ugla gledanja samog sumnjivca ima svoju težinu. Moćni Bog kaže:

﴿٤﴾ بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَنْ نَسُوِيَ بَنَانَهُ ﴿٤﴾

4. **Hoćemo, Mi možemo ponovo stvoriti i jagodice prsta njegovih.**

Neka se nakon ovog argumenta sam sumnjivac pita: „Šta je stvaranje, sastavljanje kostiju i njihovo vraćanje u stanje prije raspadanja tijela u odnosu na ponovno vraćanje jagodica prstiju, i to ne bilo kojih i bilo kakvih, nego baš onih koji su pripadali upravo osobi koja se proživljava?“ Odgovor bi trebao biti: „Otisak prsta je mnogo teže ponovo stvoriti istim, po drugi put, nego sastaviti kosti i rekonstruisati njihov raniji položaj u tijelu.“

Da li će sumnjivac priznati istinu kada se pred njega stavi ovakav argument? U mnogo slučajeva se to ne dogodi. Hvala Bogu, mnogo je onih koji su, kroz navedene Božije riječi o jagodicama prstiju, ušli u Vjeru, ali je daleko više onih koji se uopće ne obaziru na ovakve istine. Oni za to imaju svoje razloge. O jednom od tih razloga Bog Dragi kaže:

﴿٥﴾ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرْ أَمَامَهُ ﴿٥﴾

5. **Ali, čovjek hoće (svo vrijeme) koje je pred njim da griješi,**

Eto pravog razloga za poricanje proživljenja, stajanja pred Bogom i polaganja računa. Čovjek ne želi odgovornost. Ona mu nameće ograničenja. Ograničenja zahtijevaju odricanje, a on na to nije spreman. Radije će Budući Svijet poreći nego se užitaka na Ovom odreći, ma koliko kratko oni trajali.

Vjera u Budući Svijet i odgovornost pred Bogom obavezuje, a on nije spreman da prihvati obaveze. Radije će sebe ubijediti da Tamo nema ništa, nego prihvatiti obavezu da živi po bilo kakvim pravilima, posebno vjerskim. On želi svijet bez obaveza i odgovornosti. Ma šta to značilo. O posljedicama ne razmišlja, čak ni onim koje nastaju odmah Ovdje. Zato on zajedljivo i sa podsmijehom, onako oholo,

¹ Er-Razi, *Et-Tefsiru l-kebir*, 30/218.

podrugljivo i provokativno vjerujućim ljudima do-
bacuje:

﴿سَأَلُ أَيَّانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ ﴿٦﴾

6. pa pita: «Kada će (više) taj (vaš) Kijametski Dan?»

Ostavljajući oholog nevjernika bez odgovora o godini, danu i sahatu nastupanja Kijametskog Dana, Bog Dragi, kao odgovor na postavljeno provokativno pitanje odgovara opisom nekih prizora Propasti Svijeta.

Čovjek sada, mirnim i bezbrižnim pogledom posmatra ljepote prizora Mjesecom obasjane noći, ili Suncem ogrijanog dana, ali taj Dan će sve postati drukčije. Znat će nevjernik, kao i vjernik, da je Dunjaluku kraj:

﴿فَإِذَا بَرِقَ الْبَصُرُ﴾ ﴿٧﴾

﴿وَحَسَفَ الْقَمَرُ﴾ ﴿٨﴾

﴿وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ ﴿٩﴾

7. Kad se pogled od straha ukoči;

8. i Mjesec pomračí;

9. i Sunce i Mjesec spoje –

Niko više neće sumnjati. Niko se više ništa drugo neće pitati osim – šta će s mene sada biti? Vjernik, Bogu Dragom poslušni, bit će i sam u neizvjesnosti: jesu li mu njegova djela pobožnosti bila dovoljno kvalitetna da se Bogu Dragom dopadnu, da ih On primi; jesu li njegovi grijesi bili brojniji od njegovih hairli postupaka?.. I nadati se milosti Rabba svoga. A šta će tada onaj što je govorio: „Tamo nema ništa!“?

﴿يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُ﴾ ﴿١٠﴾

10. tog Dana čovjek će povikati: “Kuda da se bježi?”

Eto, to je čovjek. On bi da bježi i Ovdje i Tamo. Ovdje bi da pobjegne od obaveza, a Tamo od odgovornosti. A nije svjestan da je i ovo Ovdje i ono Tamo jedno. I da nema kuda pobjeći. Ne može, i da hoće. Njegove obaveze idu za njim, a njegova ga odgovornost čeka. Čim se iz kabura uspravi prvo što će vidjet bit će ona: odgovornost. Strašna i prijeteća. A nema se kuda pobjeći. I nema se snage.

﴿كَلَّا لَا وَزَرَ﴾ ﴿١١﴾

﴿إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ﴾ ﴿١٢﴾

11. Nikuda! Utočišta nema.

12. Toga Dana biće Gospodar tvome prepušten.

Tada će se čovjek naći oči u oči sa samim sobom. Prvi put će stvarnost vidjeti onakvom kakva ona uistinu jest. Prvi put će najiskrenije sebi priznati da on nikada nije ni imao neku „svoju“ moć; da sve što je mislio da ima nije bilo njegovo; da je i sebe i sve što je uz sebe dobio bilo Rabbovo; a da je on i onda kada se najsilnijim i najsnažnijim osjećao bio samo sitni i nemoćni, siromašni i ovisni rob Božiji. I spoznat će tada, Toga Dana, da on više ni volje nema. Ni izbora.

Sve što je bilo, i on i sve njegovo, eto se vratilo svom istinskom Vlasniku. I opet će mu se pred očima pojaviti ona njegova odgovornost.

﴿يَبُئَا الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ﴾ ﴿١٣﴾

13. Toga Dana čovjek će o onome što je pripremio, a što propustio obaviješten biti.

Dat će Bog Dragi pa će čovjeku tada sve doći pred oči. Sve do u detalje. Svaka pružena prilika za dobro koju je iskoristio, i svaka pružena prilika za dobro koju je propustio. Najviše propuštenih prilika je bilo zbog odgađanja. Odgođene prilike se više nikada nisu vratile. Bile su uvrijeđene i ponižene. Samo su nestale. Bespovratno.

﴿بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ﴾ ﴿١٤﴾

﴿وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ﴾ ﴿١٥﴾

14. Sam čovjek će protiv sebe (tada) svjedočiti.

15. Uzalud bi mu bilo opravdanja svoja iznositi.

Sve što će tada pokušati da kaže bit će samo istina o sebi. Onakvom kakav je stvarno bio, a ne kakvim su ga drugi vidjeli. Čak i kad bi htio da neke svoje loše postupke opravda na način kako je to na Dunjaluku radio neće moći. To je Dan Istine. Osim nje ništa drugo proći neće moći.

*

Eh, kako su lijepe Riječi Boga Dragoga kojima nas hoće dozvati Sebi, a kako ih mi malo slušamo. Ne čujemo ih od buke i vreve naše dunjalučke svakodnevnice. Kamo sreće da imamo bar malo onog žara s kojim je naš dragi Pejgamber slušao Riječ Božiju koju mu je melek Džebrail s ljubavlju učio. Bio je to onaj žar koji ga je tjerao da srcem upija svaku riječ. Ponavljao bi proučenu prvu polovinu ajeta, a druga još nije ni privedena kraju. Da, ne daj Bože, nešto ne zaboravi. Kolika je to briga i odgovornost bila, kolika želja i ljubav?

Na tu Pejgamberovu gorljivost Milostivi Rabb odgovara riječima:

﴿لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ﴾ ﴿١٦﴾

﴿إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ﴾ ﴿١٧﴾

﴿فَإِذَا قَرَأَهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ﴾ ﴿١٨﴾

﴿ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ﴾ ﴿١٩﴾

16. Ne izgovaraj Kur'an ubrzano jezikom svojim da bi ga što prije zapamtio,

17. Mi smo Se obavezali da ti ga (u memoriji) saberemo, da bi ga ti (bez zaborava) učio.

18. A kada ga učimo, ti prati učenje njegovo,

19. a poslije, Mi smo se obavezali da ga objasnimo.

Čuo je Pejgamber ove riječi svog Milostivog Rabba i poslušao ih. Nakon toga je poslušno šutio i pratio dok mu je melek Džibril učio Riječi od Boga poslane. Poslije ih je on upamćene sâm učio, polako

2 Predaju o tom iznose oba šejha i Ahmed.

i pravilno, onako kako ih je čuo. Sveznajući mu je nejasno pojašnjavao i nove Riječi slao. Tako se milost Rabbova prosipala svijetom. Ko pažljivo sluša još može čuti kako vasionom odzvanja eho i Džibrilovog i Pejgamberovog učenja Svijetlog Kur'ana.

Šuti i slušaj! Pamti i uči! I traži pojašnjenja! Zrake istinskog znanja će ti obasjati puteve spoznaje. Saznat ćeš mnogo i o Dunjaluku i o Ahiretu. Kroz Dunjaluk ćeš dostojanstveno hoditi i ahiretsko sjeme sijati. Žetva je tek Tamo. Sreća, ako Bog da.

Oni koji Ovdje uši zatvaraju da Zov ne čuju će Dunjalukom ići i tugu sijati. Tamo će očaj požnjati. Sačuvaj nas Bože!

*

﴿ ٢٠ ﴾ كَلَّا يَا تُجُوتَ الْعَاجِلَةَ
﴿ ٢١ ﴾ وَتَذُرُونَ الْآخِرَةَ

20. Uistinu! Vi Ovaj prolazni svijet volite,

21. a o onom Drugom brigu ne vodite.

Pored želje za doživotnim grijehanjem, kao razloga za poricanje Dana polaganja računa pred Bogom, istaknutog na početku sure, u ovom njenom dijelu se iznosi još jedan: zaljubljenost u Dunjaluk. Kome se on podvuče pod kožu i postane njegova stalna opsesija taj brzo postaje ovisnik o Dunjaluku i stavlja ga na vrhu liste svojih prioriteta. Ljubav prema Dunjaluku, svijetu koji brzo prolazi (*ādžile*) postaje toliko jaka da između sebe i ljubavi prema bilo čemu drugom gradi debeli, visoki, neoborivi i neprobojni zid.

Od tog zida ovisnik o Dunjaluku ne vidi Drugi svijet (*āhire*). Ako ga neko upozori da Ovaj svijet nije ukupna stvarnost, takvo upozorenje ne dotiče njegovu dušu. Saslušaj ga sa nevjericom. I ignoriše. Ako mu neko ponudi Kur'an kao izvor, sasvim dovoljan, iz koga može da zahvati koliko želi istina o Propasti ovog i sadržajim Drugog svijeta, on i Kur'an odbacuje, tvrdeći da su to "priče naroda drevnih", ili kako bi naš čovjek kazao "priče za malu djecu".

A nije tako. Evo malog, a tako upečatljivog i efektivnog prizora, koji svakog pametnog natjera da se dobro zamisli nad samim sobom:

﴿ ٢٢ ﴾ وَجُودَ يَوْمِنِذٍ نَاصِرَةٌ
﴿ ٢٣ ﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ

22. Toga Dana će neka lica blistava biti,

23. u Gospodara svoga će gledati;

Toga Dana neki od nas će imati priliku da gledaju Savršenu Ljepotu, Onu za Kojom su žudjeli cijelo vrijeme svog prolaska kroz Dunjaluk, i željno čekali da je ugledaju. Odraz te Ljepote će se vidjeti na njihovim čistim licima koja će i sama postati blistavost, ozarenost, radost... Kao da su uštapskom mjesečinom obasjani. Blago njima.

﴿ ٢٤ ﴾ وَوَجُودَ يَوْمِنِذٍ بِآسِرَةٍ
﴿ ٢٥ ﴾ تَنْظُرُ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ

24. toga Dana će neka lica smrknuta biti,

25. tešku nevolju će očekivati.

Bit će toga Dana i onih, među nama, čija lica će tama prekriti, kao kad uštapskom mjesečinom obasjani prostor crnim zastorima zastru, pa niti mjesečina može kroz njih proći, niti tama ispod njih izaći. Crno poniženje će im izbijati na svaku poru lica. I stid. Sramota će ih biti što se pojavljuju pred Svjetlošću nebesa i Zemlje tako crne duše. Rado bi tada s pleća sprtili crne naslage grijeha da i njima svane, ali neće moći. Rado bi se vratili onim prilikama koje su propustili na Dunjaluku, prilikama za sedždu, za lijepu riječ, za osmjech, ali neće moći... Morat će svoje crnilo trpiti sve dok ga milost Milostivog ne sapere, ili Vatra ne sagori. A kako čađ zna silno goriti. Teško takvom. Sačuvaj nas Bože!

﴿ ٢٦ ﴾ كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَافِيَ
﴿ ٢٧ ﴾ وَقِيلَ مَنْ رَافِيَ
﴿ ٢٨ ﴾ وَطَنَّ أَنَّهُ الْفِرَافِيَ
﴿ ٢٩ ﴾ وَالتَّقَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ
﴿ ٣٠ ﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقِ
﴿ ٣١ ﴾ فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّى
﴿ ٣٢ ﴾ وَلَكِنَّ كَذَّبَ وَتَوَلَّى
﴿ ٣٣ ﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَمْتَطَّى

26. Pazi! Kada duša dopre do ključnih kosti,

27. i vikne se: «Ima li vidara?»

28. i on se uvjeri da je to čas rastanka

29. i noga se uz nogu savije,

30. toga Dana će Gospodaru tvome priveden biti:

31. «Nije vjerovao i namaz klanjao,

32. nego je poricao i leđa okretao,

33. a onda svojima bahato odlazio.»

To je onaj, među nama, koji je za Kur'an govorio da je priča za malu djecu, štivo iz sedmog vijeka, daleka prošlost. To je onaj koji nije znao šta je kajanje dok mu smrtna čaša nije ustima prinesena. Tad je shvatio, ali je bilo prekasno. Bio je to trenutak rastanka sa njemu tako dragim i voljenim Dunjalukom, za koji je mislio da neće nikada doći, ili u najboljem slučaju da neće tako brzo stići. A stigao je. Ozbiljan, nemilosrdan, bespoštedan. Tog trenutka su mu se noge oduzele. Bile su tako bespomoćne i mirne, kao da nikada ni prohodale nisu.

Film života mu se odjednom munjevito premoćtao. Bio je svjestan samog sebe. Prekasno. O tom trenutku su mu već govorili, i iz Kur'ana čitali, ali on tada nije slušao. Govorili su mu da sedžde mogu taj trenutak učiniti mnogo radosnijim i vedrijim, mnogo lakšim i prihvatljivijim, ali on im nije vjerovao. Samo je oholo, dignutog nosa, s nekim ponosom bez pokrića, srce zatvarao, glavu okretao i svojima od istine bježao, vraćajući se uporno svojoj ateističkoj tradiciji, onako kako je to radio faraon Pejgamberova

ummeta Ebu Džehl.³ Kada mu je gorka čaša smrti ustima prinesena, ti njegovi su ga samo sažaljivo gledali, ali niko umjesto njega tu čašu ispio nije. Njemu njihovo sažaljenje tada ništa nije pomoglo. Shvatio je da valja izaći pred Najpravednijeg Suca, crne duše. Da makar ima koji namaz da se pokuša otkupiti. Al nema.

﴿ ٣٤ ﴾ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ
﴿ ٣٥ ﴾ ثُمَّ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ

34. Teško tebi! Teško tebi!

35. i još jednom: Teško tebi! Teško tebi!

Bezbroj puta teško takvom čovjeku! U kakvoj je samo zabludi živio. Kako su ga prevarile blještave igračke kojima ga je Dunjaluk zabavljao. Dok mu nije vrijeme potrošio. Onda mu je samo, onako kao usput, na rastaknu, dobacio: “Više se nikada vidjeti nećemo!”

﴿ ٣٦ ﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى

36. Zar čovjek misli da će sam sebi prepušten biti, da neće odgovarati?

Kako se Dunjaluk smije onome, među nama, kojeg je doveo do nivoa da, zabavljen dunjalučkim ukrasima, zaboravi na ograničenja; da misli kako nikada umrijeti neće; a ako umre da poslije smrti ništa nema; da kad kosti prah postanu nikada više kostima neće biti; da tijelo kada istruhne više nikada neće biti što je bilo; da se tijelo i duša više nikada sastati

³ El-Bahru 'l-muhit, 8/391.

neće; da za svoje greške prema drugima, a i prema sebi, nikome odgovarati neće; da Dan Velikog Suda ne postoji... Kamo sreće da takav malo pažljivije, i na vrijeme, pogleda kako je nastao:

﴿ ٣٧ ﴾ أَلَمْ يَكُنْ نَظْفَةً مِّن مَّيِّ يُمَيِّئُ
﴿ ٣٨ ﴾ ثُمَّ كَانَ عِلْقَةً فَخَلَقَ فَسَوْىَ
﴿ ٣٩ ﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

37. Zar nije bio kap sjemena koja se ubaci,

38. zatim ugrušak kome On (Svemogući Stvoritelj) onda razmjer odredi i skladnim mu lik učini,

39. i od njega onda dvije vrste, muškarca i ženu, stvori,

Kamo sreće da se takav, na vrijeme dozove pameti pa sebi, i svima drugima koji, poput njega, sa nevjericom ili u najboljem slučaju sa nemarom, gledaju na Drugi Svijet, pa da zajedno s njima, svojoj Dunjalukom zaokupljenoj duši, stalno postavlja pitanje:

﴿ ٤٠ ﴾ أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ

40. i zar Taj (Svemogući Stvoritelj) nije kadar da mrtve oživi?

pa da, onako kako je to činio Dika svih svjetova, na to pitanje, potvrdno odgovori: “(Subhānekellāhumme, belā!) Jesi, Stvoritelju moj, Ti si Svemogući. Čist si od svakog pokušaja nevjerujućih da Ti nemoć pripišu. Ti ćeš me, uistinu ponovo proživjeti. Ja u to vjerujem i za to sam, onoliko koliko jesam, spreman.”

*

Summary الموجز

AL'QIYAMAH / THE LAST DAY

القيامة - يوم القيامة

Sead Seljubac

سعاد سليوباتس

In this article the author presents to us a Quranic surah Al-Qiyamah. Surah Al-Qiyamah is 31st surah in order of the time of revelation and it is 75th surah in the book. Its theme is one of the most important pillars of faith/ belief in the Last Day.

يقدم لنا الكاتب في هذا العمل سورة القيامة مع التفسير. سورة القيامة هي السورة رقم ٣١ في ترتيب نزول القرآن الكريم. بينما تحتل المركز رقم ٧٥ في ترتيب سور المصحف الشريف. تتحدث السورة عن أحد أهم أسس العقيدة وهو الإيمان بيوم القيامة.